

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร รูปแบบการเลี้ยงดู และความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Association of Select Personnel Factors, Parenting Styles, and Emotional Quotient among Nursing Students in Srinakharinwirot University

นิพนธ์ฉบับ

จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์*, ศรีญญา นามมัน, สุพรรณิการ์ แมลงภู, ประทุมรัตน์ นิมจารoen, นภาพร พุมจิตร์ และจิตรลดา พูลศิลป์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อ.องครักษ์ จ.นครนายก 26120

* ติดต่อผู้พิมพ์: juntima@swu.ac.th

วารสารไทยเภสัชศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ 2557;9(2):60-67

Original Article

Juntima Rerkluenrit*, Sarinya Namman, Supannika Malangphoo, Pratumrat Nimjaroen, Napaporn Poomjit, and Jitrada Phoosin

Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University, Ongkharak, Nakhonnayok, 26120 Thailand

* Corresponding author: juntima@swu.ac.th

Thai Pharmaceutical and Health Science Journal 2014;9(2):60-67

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร รูปแบบการเลี้ยงดู และความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ **วิธีการศึกษา:** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยบรรยายเชิงความสัมพันธ์ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 215 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล, 2) แบบประเมินรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดา, และ 3) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 2 ส่วนหลังคือ 0.85 และ 0.78 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสัมประสิทธิ์อันดับ **ผลการศึกษา:** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ได้รับการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขตมากที่สุด และมีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับปกติ เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา และระดับการศึกษามารดา มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่รูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ **สรุป:** ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลให้มากขึ้นโดยเน้นที่รูปแบบการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขต

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร, รูปแบบการเลี้ยงดู, ความฉลาดทางอารมณ์, นิสิตพยาบาล

Abstract

Objective: To examine how the selected personnel factors and parenting styles were related to emotional quotient among nursing students, Srinakharinwirot University. **Methods:** This descriptive correlational study used multi-stage random sampling to recruit a sample of 215 participants who had been full time students in the Faculty of Nursing. Three questionnaires including 1) the Personnel Data Questionnaire, 2) the Parenting Styles Questionnaire, and 3) the Emotional Quotient Questionnaire were used for data collection. All questionnaires were approved by 3 experts and the last 2 questionnaires' reliabilities were 0.85 and 0.78, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson' product moment correlation coefficient, and Eta coefficient. **Results:** Most participants were female and their latest cumulative grades were good. Most have been treated by authoritative parental pattern and their emotional quotient was normal. There was no significant difference between the selected personnel factors including gender, age, educational level, the latest cumulative grades, father and mother's marital status, father' career, mother's career, the father's highest educational level, and the mother's highest educational level and emotional quotient. Moreover, authoritative parental pattern were significant positive correlation with emotional quotient. Authoritarian parental pattern was significant negative associated with the emotional quotient. **Conclusions:** These results can be utilized as basic information for developing intervention for emotional quotient of nursing students by promoting authoritative parental pattern.

Keywords: selected personnel factors, parenting styles, emotional quotient, nursing students

บทนำ

พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า "เรื่องทุกอย่าง เริ่มต้นที่ใจ สำคัญที่ใจ สำเร็จได้ด้วยใจ ถ้าหากใจเสียหายแล้ว จะทำอะไรก็เกิด ความเสียหาย ความทุกข์ร้อนจะติดตามคนนั้นไปเหมือนกับล้อ เกวียนที่หมุนตามรอยเท้าโคที่ลากเกวียนไป" คำตรัสนี้เปรียบ เหมือนคำคมที่ว่า "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว"¹ ที่มีขึ้นเพื่อเตือนใจ บุคคลให้รู้จักควบคุมอารมณ์ ความคิด และการกระทำให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคดิจิทัลที่การสื่อสารไร้พรมแดน มี สิ่งเร้ามากมายที่จะยั่วและส่งผลต่อการแสดงออกด้านอารมณ์

ความคิด และการกระทำของบุคคล ในปี พ.ศ. 2558 เป็นปีที่ ประเทศไทยและประเทศในอาเซียนจะรวมเป็นหนึ่งเดียว การ ขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมย่อมต้องมีการเปลี่ยนแปลงสู่การ แข่งขันมากยิ่งขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทั้งด้าน บวกและด้านลบต่อบุคคล โดยผลกระทบที่เกิดกับบุคคลประการ หนึ่ง คือ การที่บุคคลต้องอยู่ในสังคมของการแข่งขัน อาจส่งผลให้ เกิดความเครียดได้ง่ายขึ้น บุคคลจึงต้องมีการปรับตัว โดยการจะ ดำรงชีวิตให้มีความสุขได้นั้น บุคคลต้องสามารถควบคุมความ

ตั้งเครียดต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์ หรือที่เรียกว่ามีความฉลาดทางอารมณ์นั่นเอง

จากการศึกษาพบว่า มีผู้รู้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์อยู่หลายท่าน ซึ่งอาจพอสรุปได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้ และควบคุมการแสดงอารมณ์และความตึงเครียดของตนเองออกมาได้อย่างดีและเหมาะสมกับสถานการณ์^{2,3} ทั้งนี้ กรมสุขภาพจิตแบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ออกเป็น 3 ด้าน⁴ ได้แก่ ด้านตีความถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ที่ยุ่งยาก นอกจากนี้ยังต้องรู้จักเห็นใจผู้อื่น มีความไวต่อการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ด้านที่สองคือ ด้านเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง สามารถประเมินตนเองตามความเป็นจริง มีแรงจูงใจ มีความพยายามที่จะปรับปรุงหรือความพยายามที่จะไปสู่มาตรฐานความเป็นเลิศ มีความคิดริเริ่ม มองโลกในแง่ดี สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นและมีการสื่อสารที่ดี ด้านสุดท้ายคือด้านสุข หมายถึง ความภูมิใจในตนเอง ความพึงพอใจในชีวิต และความสุขทางใจ มีการศึกษาพบว่าผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์จะประสบความสำเร็จทั้งทางด้านการศึกษา การงาน ครอบครัว และชีวิตส่วนตัว เนื่องจากสามารถควบคุม จัดการและมีการแสดงออกทางอารมณ์รวมทั้งรู้จักใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม⁵ ทั้งนี้ความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ โดยหน่วยงานทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลมากที่สุด คือ สถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานขนาดเล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุดของสังคม เนื่องจากเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดกับบุคคลมาตั้งแต่เกิด การพัฒนาทุกด้านของบุคคลล้วนได้รับอิทธิพลจากครอบครัว อย่างไรก็ตาม แต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เจตคติ และด้านอื่น ๆ อีกหลายประการส่งผลให้รูปแบบการเลี้ยงดูบุตรหลานของแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน^{6,7} โดยพบว่าครอบครัวเลี้ยงดูในแต่ละรูปแบบส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตรหลานต่างกัน ดังนั้นหากรูปแบบการเลี้ยงดูที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองเลือกใช้เป็นรูปแบบที่ช่วยให้บุตรหลานสามารถพัฒนาพฤติกรรมและคุณภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสมแล้ว ย่อมทำให้บุตรหลานของครอบครัวนั้นเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคมต่อไป^{6,7} สำหรับรูปแบบการเลี้ยงดูของ Baumrind⁸ แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบได้แก่ รูปแบบที่ 1 แบบเข้มงวด บิดามารดาจะชี้นำบุตรให้ทำตามในทิศทางที่บิดามารดาแนะนำ โดยอนุญาตให้บุตรแสดงความคิดเห็นเพียงเล็กน้อย บิดามารดามักจะลงโทษโดยการตี ตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้บุตรและบังคับให้บุตรปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด และไม่อธิบายเหตุผลให้บุตรทราบ รูปแบบที่ 2 แบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต บิดามารดาสนับสนุนส่งเสริมให้บุตรมีความเป็นอิสระ

สามารถพึ่งพาตนเองได้แต่ยังมีขอบเขตและควบคุมการกระทำของบุตร ทั้งนี้บิดามารดาคาดหวังให้บุตรเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีความอิสระพึ่งพาตนเองได้และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย รูปแบบที่ 3 แบบปล่อยปละละเลย บิดามารดาจะไม่มี การควบคุมบุตร โดยบิดามารดาจะให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตของตนเองมากกว่าเรื่องของบุตร และรูปแบบที่ 4 แบบยอมตามบุตร บิดามารดาจะตามใจบุตรและยอมให้บุตรทำในสิ่งที่ต้องการและขาดการควบคุมบุตร

นอกจากรูปแบบการเลี้ยงดูจากครอบครัวแล้ว ยังพบว่าความแตกต่างระหว่างเพศมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ โดยผลการศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่าเพศหญิงมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเพศชาย⁹⁻¹¹ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีผลงานวิจัยบางชิ้นที่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่กล่าวมา โดยมีการระบุว่าเพศชายมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเพศหญิงโดยเฉพาะในเรื่องการควบคุมอารมณ์¹² สำหรับตัวแปรชั้นปีและอายุ มีการศึกษาพบว่าชั้นปีที่สูงขึ้นและอายุที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้บัณฑิตศึกษามีประสบการณ์เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น¹³ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องสถานภาพสมรสบิดามารดา พบว่าสถานภาพสมรสบิดามารดาที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ โดยการที่พ่อแม่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมั่นคงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ครอบครัวมีความสุข อีกทั้งการที่พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมไม่ทะเลาะเบาะแว้งทำร้ายกันและกัน มีทักษะการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้เป็นคนดีและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพ¹⁴ ย่อมส่งผลให้บุตรมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดาพบว่าสามารถใช้เป็นตัวแปรสำหรับพยากรณ์ความฉลาดทางอารมณ์ของบุตรได้^{15,16} ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพบิดามารดามีผลต่อเวลาที่ใกล้ชิดบุตร ซึ่งงานวิจัยระบุว่าบุตรที่บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรรมมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าบุตรที่บิดามารดามีอาชีพอื่น¹⁶ นอกจากนี้ ยังมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยพบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมากจะมีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมน้อย¹⁶

สำหรับการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในนิสิตพยาบาลมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกทั้งความรู้คุณธรรมจริยธรรม และการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เพื่อหล่อหลอมให้นิสิตแต่ละชั้นปีมีสมรรถนะตามที่คาดหวังในหลักสูตรฯ กล่าวคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 เป็นผู้ที่มิตศนคติที่ดีต่อทั้งตนเองและวิชาชีพ ชื่อสัตย์ มีจิตอาสา มีทักษะในการสื่อสารรวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นความรู้ต่าง ๆ กระตือรือร้นในการเรียน มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ ธารงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลัก คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ นิสิตชั้นปีที่ 2 มีสมรรถนะเพิ่มขึ้นจากชั้นปีที่ 1 คือ ใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการ

พยาบาลในภาวะสุขภาพเบี่ยงเบนที่ไม่ซับซ้อนอย่างเป็นองค์รวม และเอื้ออาหาร โดยยึดหลักจรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพและ คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สามารถทำงานเป็นทีม มี บุคลิกภาพที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คิดเชื่อมโยงอย่างมีเหตุผล และคิดสร้างสรรค์ รวมถึงสามารถแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง และเมื่อนิสิตชั้นสู้นปีที่ 3 นิสิตมีสมรรถนะ เพิ่มขึ้น กล่าวคือ สามารถใช้กระบวนการพยาบาลในการ ปฏิบัติการพยาบาลในภาวะสุขภาพเบี่ยงเบนที่ซับซ้อนอย่างเป็น องค์รวมและเอื้ออาหาร โดยยึดหลักจรรยาบรรณและกฎหมาย วิชาชีพ สามารถบริหารจัดการทีมงานได้ สอนให้คำปรึกษาเรื่อง การดูแลสุขภาพแก่ผู้อื่นได้ ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติการ พยาบาล และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นการศึกษาในชั้นปี สุดท้ายก่อนที่นิสิตจะจบเป็นพยาบาลวิชาชีพนั้น นอกจากนิสิต ต้องมีสมรรถนะที่ได้สั่งสมและพัฒนามาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง 3 แล้ว นิสิตยังต้องมีสมรรถนะในการใช้กระบวนการพยาบาลในการ ปฏิบัติการพยาบาลในภาวะสุขภาพเบี่ยงเบนซับซ้อนและวิกฤต อย่างเป็นองค์รวมและเอื้ออาหาร โดยยึดหลักจรรยาบรรณและ กฎหมายวิชาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ และการ ปฏิบัติการพยาบาล มีภาวะผู้นำ สามารถพัฒนาศักยภาพของ ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตนเองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความคิดเชิงวิพากษ์และคิดเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารทั้ง การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในวิชาชีพพยาบาลได้อย่าง เหมาะสม ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาลและร่วมทำวิจัย ทางการพยาบาล แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนา วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการ ความรู้ทางการพยาบาล และธำรงรักษาสถาบันการศึกษา ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะ ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ นิสิตพยาบาลเป็นผู้ที่มีความฉลาด ทางอารมณ์ครบทุกด้านนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก เนื่องจากมีผล การศึกษาระบุว่า นิสิตซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย มีการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมค่อนข้างสูงจึง เป็นผู้ที่ไวต่อความรู้สึก นอกจากนี้ นิสิตพยาบาลต่างจากนิสิตใน คณะอื่น ๆ เนื่องจากต้องมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่มีจำนวนหน่วยกิตประมาณ 140 - 150 หน่วยกิต อีกทั้งใน การศึกษาภาคปฏิบัติที่ต้องดูแลผู้รับบริการและครอบครัว รวมทั้ง ชุมชนนั้น นิสิตต้องใช้ความอดทนและรับผิดชอบตามลักษณะแนว บทบาทแห่งวิชาชีพ ดังนั้นลักษณะการฝึกปฏิบัติงานจึงเปรียบ เหมือนพยาบาลวิชาชีพ นอกจากนี้ เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลมี หน้าที่รับผิดชอบชีวิตของผู้รับบริการตลอด 24 ชั่วโมงทั้งกลางวัน กลางคืน ทำให้นิสิตต้องมีการปรับตัวและปรับวิถีการดำเนินชีวิต อีกทั้งเมื่อนิสิตจบเป็นพยาบาลวิชาชีพ นิสิตต้องสามารถทนต่อ ภาวะคุกคามทางอารมณ์ทั้งจากผู้รับบริการ ครอบครัวและ ผู้ร่วมงานตามความคาดหวังในตัวพยาบาลอีกด้วย ดังนั้นความ ฉลาดทางอารมณ์ใน นิสิตพยาบาลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญทั้ง

กับตัวของนิสิตพยาบาลเอง กับผู้รับบริการและครอบครัว รวมถึง วิชาชีพพยาบาลด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึง ปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรตามการทบทวนวรรณกรรม และรูปแบบ การเลี้ยงดู ว่ามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ใน นิสิต พยาบาลหรือไม่ และอย่างไร โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยใน ครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทาง อารมณ์ใน นิสิตพยาบาลต่อไป

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์จำเพาะคือ 1) เพื่อศึกษาความ ฉลาดทางอารมณ์ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่ คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย สะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับ การศึกษาบิดาและมารดา รูปแบบการเลี้ยงดู และความฉลาดทาง อารมณ์ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมี คำถามการวิจัยคือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสบิดา มารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา และระดับ การศึกษามารดา มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒหรือไม่ อย่างไร และ 2) รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒหรือไม่ อย่างไร และมีสมมติฐานการวิจัยที่สอดคล้องกันดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ที่คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย สะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับ การศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา มีความสัมพันธ์กับความ ฉลาดทางอารมณ์ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ และ 2) รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทาง อารมณ์ของ นิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยบรรยายเชิงความสัมพันธ์ (Descriptive correlational research) โดยกลุ่มประชากร คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ที่ศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน ปีการศึกษา 2555 รวม 406 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการ คำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน¹⁷ ที่ระดับ 0.05 ได้จำนวน นิสิต 198 คน และเมื่อรวมกับข้อมูลที่อาจสูญหายอีกร้อยละ 20 จึง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 238 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่ม ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดย คิดตามสัดส่วนของจำนวนนิสิตในแต่ละชั้นปี โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 66 คน นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 55 คน นิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 66 คน และ นิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 51 คน โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัยคือ เป็นนิสิต ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่กำลังศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2555 และยินยอมเข้าร่วมการ

วิจัย ซึ่งตลอดการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมโครงการและข้อพิจารณาด้านจริยธรรม โดยการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบในการดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย และคณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ ในการดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อป้องกันความลำเอียง อคติและความลำเอียงต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมอบหมายให้ผู้ช่วยวิจัยที่ไม่ใช่บุคลากรของคณะพยาบาลศาสตร์เป็นผู้เก็บข้อมูล โดยก่อนการดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแนวทางการเก็บข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ช่วยวิจัย ทั้งนี้ ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่สมัครใจที่จะเข้าร่วมวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับการชี้แจงว่าสามารถยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลาโดยจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงพัฒนามาจากแบบสอบถามของงานวิจัยที่ผ่านมา^{18,19} โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ มีลักษณะเลือกตอบและเขียนเติมข้อมูลตามความจริง 2) แบบประเมินรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา มีคำถามทั้งหมด 32 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 หมายถึง ได้รับความเลี้ยงดูแบบนั้นน้อยที่สุด หรือไม่มีเลย จนถึง 4 หมายถึง ได้รับความเลี้ยงดูแบบนั้นมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ตัดสินรูปแบบการเลี้ยงดูจากคะแนนเฉลี่ยในแต่ละช่วงของข้อคำถามซึ่งพัฒนามาจากรูปแบบการเลี้ยงดูต่าง ๆ 4 แบบ คือ ข้อคำถามที่ 1 - 8 แทนรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ข้อคำถามที่ 9 - 16 แทนรูปแบบการเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ข้อคำถามที่ 17 - 24 แทนรูปแบบการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และข้อคำถามที่ 25 - 32 แทนรูปแบบการเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตร หากคะแนนเฉลี่ยในช่วงคำถามใดสูงสุดแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการเลี้ยงดูแบบนั้นมากที่สุด และ 3) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบประเมินของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2543³ มีคำถามทั้งหมด 52 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านดี โดยด้านดีมีจำนวนคำถาม 18 ข้อ ประกอบด้วยการควบคุมตนเอง 6 ข้อ ความเห็นใจผู้อื่น 6 ข้อ และความรับผิดชอบ 6 ข้อ ด้านเก่งมีจำนวนคำถาม 18 ข้อ ประกอบด้วยมีแรงจูงใจ 6 ข้อ ตัดสินและแก้ปัญหา 6 ข้อ และสัมพันธภาพ 6 ข้อ และด้านสุขมีจำนวนคำถาม 16 ข้อ ประกอบด้วยภูมิปัญญาตนเอง 4 ข้อ พอใจชีวิต 6 ข้อ และสุขสงบทางใจ 6 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ได้แก่ ไม่จริง จริงบางครั้ง ค่อนข้างจริง และจริงมาก ทั้งนี้มีเกณฑ์การคิดคะแนนในแต่ละด้าน คือ คะแนนรวมมาก หมายถึง มีความฉลาดทางอารมณ์ในดำนนั้นสูง คะแนนรวมน้อย หมายถึง มีความฉลาดทางอารมณ์ในดำนนั้นในระดับต่ำ โดยช่วงคะแนนของความฉลาดทางอารมณ์ปกติ คือ 127 - 182 คะแนน คิด

เป็นด้านดี 46 - 62 คะแนน ด้านเก่ง 41 - 63 คะแนน และด้านสุข 40 - 57 คะแนน

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ไปทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยเก็บข้อมูลจากนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)²⁰ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี ด้านเก่ง ด้านสุข และภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.81, 0.87, 0.87 และ 0.89 ตามลำดับ สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบประเมินรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาตามรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบแบบอิสระอย่างมีขอบเขต แบบเข้มงวด แบบยอมตามบุตร แบบปล่อยปละละเลย และโดยภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.85, 0.84, 0.88, 0.66 และ 0.78 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ กำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล^{17,20} ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา และระดับการศึกษามารดา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลคะแนนรูปแบบการเลี้ยงดูและความฉลาดทางอารมณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean: M) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD)
3. ค่าความเชื่อมั่นประสิทธิวิธิต้า (eta: η) ระหว่างตัวแปรคัดสรรบางตัวที่เป็นตัวแปรนามบัญญัติ ได้แก่ เพศ ชั้นปี สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา กับความฉลาดทางอารมณ์
4. ค่าความสัมพันธ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างตัวแปรปัจจัยคัดสรรที่ไม่ใช่นามบัญญัติ ได้แก่ อายุ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม รูปแบบการเลี้ยงดู กับความฉลาดทางอารมณ์

ผลการศึกษา

ในการสำรวจได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนทั้งหมด 215 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.59 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 65 ของแบบสอบถามทั้งหมด^{17,20} ผู้วิจัยจึงไม่ได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 94.9) กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 28.4) รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1, 2, และ 4 (ร้อยละ 27.0, 22.8 และ 21.8 ตามลำดับ) โดยภาพรวมมีอายุเฉลี่ย 20.2 ปี (SD 1.8) และเมื่อพิจารณาตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่านิสิตในชั้นปีที่ 1, 2, 3, และ 4 มีอายุเฉลี่ย 18.6, 19.7, 20.9,

และ 21.6 ปีตามลำดับ (SD = 0.9, 0.8, 2.2, และ 1.1 ตามลำดับ) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี (ร้อยละ 49.4) ส่วนใหญ่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 81.4) โดยบิดาประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) ในขณะที่มารดารับราชการหรือทำงานในรัฐวิสาหกิจมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขตมากที่สุด (ร้อยละ 89.8) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลที่คัดสรร ได้แก่ อายุ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา และรูปแบบการเลี้ยงดู (N = 215)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	ช่วง	mean ± S.D.
อายุ (ปี)			17 - 35	20.2 ± 1.8
16-20	134	62.3		
21-25	78	36.3		
26-30	2	0.9		
31-35	1	0.5		
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม				
น้อยกว่า 1.99	2	0.9		
2.0-2.49	44	20.4		
2.5-2.99	38	17.7		
3.0-3.49	106	49.4		
มากกว่าหรือเท่ากับ 3.5	25	11.6		
สถานภาพสมรสบิดามารดา				
อยู่ด้วยกัน	175	81.4		
แยกกันอยู่	40	18.6		
อาชีพบิดา				
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	80	37.2		
ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	65	30.2		
พนักงานบริษัท	43	20.0		
พ่อบ้าน	25	11.7		
เกษตรกร	2	0.9		
อาชีพมารดา				
ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	80	37.2		
ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย	47	21.9		
แม่บ้าน	43	20.0		
พนักงานบริษัท	35	16.2		
เกษตรกร	10	4.7		
ระดับการศึกษาบิดา				
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	92	42.8		
มัธยมศึกษาตอนต้น	27	12.6		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	50	23.3		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	20	9.3		
ปริญญาตรี	19	8.8		
ปริญญาโท	7	3.3		
ระดับการศึกษามารดา				
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	89	41.4		
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	14.0		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	37	17.2		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	18	8.4		
ปริญญาตรี	36	16.7		
ปริญญาโท	5	2.3		
รูปแบบการเลี้ยงดู				
ให้อิสระอย่างมีขอบเขต	193	89.8	15 - 32	28.2 ± 3.4
เข้มงวด	11	5.1	9 - 32	15.9 ± 3.1
ยอมตามบุตร	9	4.2	11 - 31	21.2 ± 3.5
ปล่อยปละละเลย	2	0.9	9 - 11	10.0 ± 1.4

ในกรณีของความฉลาดทางอารมณ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 76.3 มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับปกติคือ 157.7 ± 19.9 คะแนน โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ทั้งในด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุขในระดับปกติ (ร้อยละ 70.7, 81.4, และ 76.3 ตามลำดับ) โดยมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบ พอใจต่อชีวิต และเห็นใจผู้อื่น เป็นคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก กล่าวคือ 19.8 ± 3.3 , 19.2 ± 3.5 และ 18.7 ± 2.6 คะแนนตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแยกรายด้าน 3 ด้านและด้านย่อย 9 ด้าน (N = 215)

ความฉลาดทางอารมณ์	ระดับต่ำกว่าปกติ		ระดับปกติ		ระดับสูงกว่าปกติ		Mean ± SD
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
ด้านดี	21	9.8	152	70.7	42	19.5	56.6±7.6
ควบคุมตนเอง	6	2.8	110	51.2	99	46.0	18.1±2.7
เห็นใจผู้อื่น	23	10.7	163	75.8	29	3.5	18.7±2.6
รับผิดชอบ	40	18.6	153	71.2	22	10.2	19.8±3.3
ด้านเก่ง	20	9.3	175	81.4	20	9.3	52.0 ± 6.7
มีแรงจูงใจ	28	13.0	116	77.2	21	9.8	17.7±2.8
ตัดสินใจและแก้ปัญหา	16	7.4	179	83.3	20	9.3	17.2±2.5
สัมพันธ์ภาพ	37	17.2	161	74.9	17	7.9	17.0±2.5
ด้านสุข	18	8.4	164	76.3	33	15.3	49.1 ± 7.5
ภูมิใจตนเอง	10	4.7	185	86.0	20	9.3	11.5±2.0
พอใจชีวิต	27	12.6	146	67.9	42	19.5	19.2±3.5
สุขสงบทางใจ	25	11.6	147	68.4	43	20.0	18.5±3.4
ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม	20	9.3	164	76.3	31	14.4	157.7± 19.9

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรที่เป็นนามบัญญัติ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สถานภาพสมรส บิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ตารางที่ 3) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.15, 0.25, 0.08, 0.11, 0.22, 0.10$, และ 0.11 ตามลำดับ โดย $P > 0.05$ สำหรับทุกค่า) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรที่ข้อมูลไม่อยู่ในระดับนามบัญญัติ ได้แก่ อายุ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม พบว่ามีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน ($r = -0.06$ และ 0.08 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม พบว่าผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.16, P = 0.02$) จากผลการวิจัยนี้จึงสรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา และระดับการศึกษามารดา มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำหรับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่ารูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น (ตารางที่ 3) พบว่าในขณะที่รูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลทั้งโดยภาพรวม ($r = -0.24, P$

< 0.001) และโดยรายด้านทั้งด้านดี ($r = -0.23, P = 0.001$) ด้านเก่ง ($r = -0.24, P = 0.02$) และด้านสุข ($r = -0.19, P = 0.006$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์โดยภาพรวมของนิสิตพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.16, P = 0.02$) โดยเมื่อพิจารณารายด้านของความฉลาดทางอารมณ์ พบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียวเท่านั้น ($r = 0.19, P = 0.006$) ทั้งนี้รูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี และด้านเก่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.12$ และ $0.11; P = 0.07$ และ 0.10 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบยอมตามบุตรและแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.01$ และ $-0.05; P = 0.93$ และ 0.45 ตามลำดับ) จึงสรุปได้ว่าการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่ารูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร รูปแบบการเลี้ยงดู กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 215)

ตัวแปร	ค่าสถิติที่แสดงความสัมพันธ์กับ		P-value
	ความฉลาดทางอารมณ์	r_η	
ปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร			
เพศ		0.15	0.43
ชั้นปี		0.25	0.59
สถานภาพสมรสบิดามารดา		0.08	0.26
อาชีพบิดา		0.11	0.09
อาชีพมารดา		0.22	0.32
ระดับการศึกษาบิดา		0.10	0.24
ระดับการศึกษามารดา		0.11	0.42
อายุ	-0.06		0.35
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	0.08		0.23
รูปแบบการเลี้ยงดู			
แบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต	0.16		0.02
แบบเข้มงวด	-0.24		<0.001
แบบยอมตามบุตร	-0.01		0.93
แบบปล่อยปละละเลย	-0.05		0.45

หมายเหตุ: $r =$ Pearson's coefficient, $r_\eta =$ Eta coefficient

อภิปรายและสรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับปกติ แสดงว่านิสิตส่วนใหญ่มีความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข^{3,4} หากพิจารณาจากคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความ

รับผิดชอบ ฟังพอใจต่อชีวิต และเห็นใจผู้อื่น ตามลำดับ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลต้องดูแลผู้รับบริการและครอบครัวอย่างใกล้ชิดตลอด 24 ชั่วโมง และหากพลั้งเผลอแม้เพียงเสี้ยววินาทีอาจทำให้ผู้รับบริการและครอบครัวเกิดอันตรายได้ การจัดการเรียนการสอนของคณะฯ จึงเน้นให้นิสิตเกิดความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง จึงอาจเป็นเหตุผลให้นิสิตมีคะแนนความรับผิดชอบสูงที่สุด นอกจากนี้นิสิตส่วนใหญ่เต็มใจที่จะเข้าศึกษาในวิชาชีพนี้ด้วยตนเอง ไม่ได้ถูกบังคับจากบิดามารดา พิจารณาได้จากรูปแบบการเลี้ยงดูที่ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงดูแบบอิสระอย่างมีขอบเขต ทำให้นิสิตมีความพึงพอใจกับสิ่งที่ตนเองเลือก อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอน คณะฯ จัดให้นิสิตได้สัมผัสกับผู้รับบริการและครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลือตั้งแต่ นิสิตเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 เป็นการปลูกฝังความรู้สึกเห็นใจผู้อื่น จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้นิสิตได้มีการเตรียมตัวเตรียมใจก่อนการฝึกปฏิบัติจริง และเมื่อขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยหรือในชุมชน นิสิตสามารถให้การพยาบาลดูแลผู้รับบริการและครอบครัวได้เต็มกำลังความสามารถ ทำให้นิสิตเกิดความพึงพอใจในชีวิต และต้องการให้ความช่วยเหลือผู้ที่กำลังอ่อนแอ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่ศึกษาในนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น การศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่พบว่านิสิตพยาบาลส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับปกติ¹² เช่นเดียวกับการศึกษาในนักศึกษาพยาบาลของมหาวิทยาลัยราชธานีที่พบว่านักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ในระดับปกติ โดยมีคะแนนด้านความรับผิดชอบและการเห็นใจผู้อื่นอยู่ในลำดับต้น ๆ เช่นกัน²¹

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่าผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ระบุว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม สถานภาพสมรสบิดามารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจอธิบายได้ว่า เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นเพศหญิง มีเพศชายเพียงร้อยละ 1 ทำให้การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศทำได้ยาก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอายุของนิสิตในแต่ละชั้นปีพบว่ามีความแตกต่างกันน้อยมาก จึงส่งผลทำให้มีความฉลาดทางอารมณ์ใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจมีผลให้ตัวแปรเพศ อายุ และชั้นปีที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศไม่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์^{22,23} อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา²⁴ ที่พบว่าเพศ กลุ่มสาขาวิชา การมีโรคประจำตัว และรูปแบบการได้รับการเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านดีในรูปแบบไม่เป็นเชิงเส้น นอกจากนี้ การศึกษาสูงสุดของมารดามีความสัมพันธ์กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ในด้านสุขในรูปแบบไม่เป็นเชิงเส้นเช่นกัน

ทั้งนี้ยังมีงานวิจัยในต่างประเทศที่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้อยู่ โดยมีการระบุว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์⁹⁻¹² โดยเฉพาะในด้านการควบคุมตนเอง และการสร้างแรงจูงใจ¹⁶ สำหรับตัวแปรชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่ามิงงานวิจัยระบุว่าชั้นปีที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะมีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้น¹³ ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม นิสิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ไม่ต่างกัน อาจอธิบายได้ว่าเนื่องจากลักษณะธรรมชาติของนิสิตแต่ละชั้นปีต่างกัน เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สถาบันและสร้างความผูกพันกับเพื่อน กิจกรรมที่นิสิตชั้นปีที่ 2 ทำมีทั้งกิจกรรมที่ทำกับเพื่อน กับรุ่นพี่ และรุ่นน้อง ทำให้มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากขึ้น ในขณะที่ชั้นปีที่ 3 มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง นิสิตมีการฝึกปฏิบัติพยาบาลกับผู้ป่วยบริการ นิสิตจึงมีการรวมกันเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมชั้นมากขึ้น เนื่องจากคณะ จัดกิจกรรมในการเตรียมตัวในการจบการศึกษาและการเตรียมตัวเพื่อสอบขึ้นทะเบียนฯ ของสภาการพยาบาล นิสิตในชั้นปีนี้มีแนวโน้มสนใจกิจกรรมนอกมหาวิทยาลัยมากขึ้น ดังนั้นลักษณะของแต่ละชั้นปีจึงทำให้นิสิตมีความสนใจหรือกิจกรรมที่ต่างกัน ซึ่งล้วนแต่พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ทั้งสิ้น จึงอาจส่งผลให้ชั้นปีที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิต

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจอธิบายได้ว่า นิสิตที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมดีส่วนใหญ่จะเป็นนิสิตที่มีผลการเรียนดีมาตลอด ทำให้เกิดความพึงพอใจเชื่อมั่นในตนเอง มั่นใจในความคิดของตนเอง ดังนั้นเมื่อเวลาแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม นิสิตกลุ่มนี้อาจให้ความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อีกทั้งนิสิตที่เรียนดีมักมีความพยายามรักษาระดับการเรียนของตนเองไว้ ทำให้มุ่งมาแต่ในการเรียนจนบางครั้งอาจแสดงความรับผิดชอบต่อกลุ่มน้อยกว่าที่กลุ่มคาดหวัง ทำให้ผลการศึกษานี้พบว่าผลการเรียนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรอาชีพบิดา อาชีพมารดา ระดับการศึกษาบิดา ระดับการศึกษามารดา พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลเช่นกัน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ไม่ว่าบิดามารดาจะประกอบอาชีพต่างกัน มีรายได้และวุฒิการศึกษาต่างกัน หากแต่ครอบครัวมีความรักใคร่สามัคคีกัน ใช้วิธีการเลี้ยงดูนิสิตให้เข้าใจความต้องการของตนเอง มีการแสดงออกที่เหมาะสม รู้จักควบคุมอารมณ์ ความต้องการ รวมทั้งมีการปลูกฝังจริยธรรมต่าง ๆ ย่อมทำให้นิสิตเป็นผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่เหมาะสม สามารถดำเนินชีวิตได้เป็นปกติสุขและประสบความสำเร็จ¹⁹ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ที่พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองหรือบิดามารดามีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างกัน²⁵

สำหรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 รูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 โดยจากการศึกษาพบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลทั้งโดยภาพรวมและโดยรายด้านทั้งด้านดี ด้านเก่งและด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาของ Baumrind¹⁸ ซึ่งอธิบายได้ว่า บุคคลที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เข้มงวดจะไม่ได้รับการตอบสนองทางด้านอารมณ์จากครอบครัวอย่างเพียงพอ จะได้รับการกดดันในด้านการแสดงออกและการแสดงความเป็นตัวตนของตนเองอยู่เสมอ ทำให้นิสิตขาดความภาคภูมิใจในตนเอง²⁶ ส่งผลให้เกิดความเครียดสะสมตลอดเวลา ทำให้ขาดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ทั้งในด้านดี ด้านเก่งและด้านสุข นิสิตที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบนี้มักต้องพึ่งพาเพื่อนตลอดเวลา ไม่กล้าตัดสินใจ ทั้งนี้มีการศึกษาที่พบว่า บุตรหลานจะมีพัฒนาการที่ดี มีความฉลาด มีการคิดตัดสินใจที่เหมาะสมและการดำเนินชีวิตที่ก้าวหน้ามาจากการเลี้ยงดูที่ให้โอกาสบุตรหลานในการเผชิญกับอุปสรรค การวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งหากการเลี้ยงดูไม่เปิดโอกาสเช่นนี้แก่บุตรหลานเลย บุตรหลานก็ไม่สามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้²⁶ สำหรับผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลโดยเฉพาะในด้านสุขนั้น อาจอธิบายได้ว่ารูปแบบการเลี้ยงดูเป็นเบ้าหลอมแรกทั้งในเรื่องค่านิยม ความรัก และการมีคุณค่าในการมีชีวิต รวมถึงการพัฒนาการของนิสิต ดังนั้นในรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตซึ่งบิดามารดาให้การสนับสนุนนิสิตให้มีการพัฒนาตามวุฒิภาวะ แต่ในขณะที่เดียวกันบิดามารดามีการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมโดยมีการให้เหตุผลและเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเป็นตัวกำหนดให้นิสิตซึ่งเป็นบุตรเชื่อฟังและปฏิบัติตาม¹⁸ รูปแบบการเลี้ยงดูเช่นนี้อาจทำให้นิสิตรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองได้รับการยอมรับ ส่งผลให้นิสิตเคารพในขอบเขตซึ่งเป็นการกำหนดที่ตนเองมีส่วนร่วม จึงอาจเป็นเหตุผลให้ความฉลาดทางอารมณ์โดยเฉพาะในด้านสุขของนิสิตกลุ่มนี้เป็นไปในด้านบวก

จากผลการวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะได้ว่า เนื่องจากรูปแบบการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นในการดูแลนิสิตของอาจารย์ควรเป็นไปในรูปแบบที่ให้อิสระนิสิตในการคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ การสร้างสัมพันธ์ภาพพูดคุยทำความเข้าใจกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนิสิตเกี่ยวกับรูปแบบการเลี้ยงดูน่าจะส่งผลให้ความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้จากผลการศึกษาอาจารย์ควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นให้แก่นิสิตกลุ่มที่เรียนดีและมีแนวโน้มที่จะมีการละเลยต่อความรับผิดชอบต่องานหรือความ

คิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น เพื่อให้ตัดสินใจได้เติบโตเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีความฉลาดทางอารมณ์ในทุกด้าน สำหรับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปนั้น อาจทำในลักษณะประเมินนิสิตตั้งแต่แรกเข้าศึกษา จัดการเรียนการสอนที่พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ร่วมมือกับบิดา มารดาหรือผู้ปกครองนิสิตเพื่อปรับรูปแบบการเลี้ยงดู จากนั้นประเมินนิสิตเมื่อจบการศึกษาในแต่ละชั้นปี

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณวิภา บรรณเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ ขวัญชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนียา วังสะจันทานนท์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

References

- Kalasin primary educational service area office3. Mind acts as a boss; body is a servant. (Accessed on Sep. 1, 2013, at http://www.kalasin3.go.th/view.php?article_id=24346) (in Thai)
- Mokhom N. Comparisons of emotion quotient and adversity quotient of different personal characteristics, self – efficacy and analytical thinking abilities students. M.Ed. (Educational Research). Mahasarakham province. Mahasarakham University, 2008. (in Thai)
- Department of Mental Health, Ministry of Public Health. DMH's E-Book: EQ handout. 2003. (Access on September 1, 2013, at <http://www.dmh.moph.go.th/ebook/dl.asp?id=10>). (in Thai)
- Department of Mental Health, Ministry of Public Health. EQ: Emotional quotient. Bangkok. Bureau of Mental Health Technical Development, Department of Mental Health, Ministry of Public Health, 2000: pp. 4-29. (in Thai)
- Kirdpitak P. Characteristics of EQ. *J Behav Sci* 1999;5(1):15-18.
- Office of the National Education Commission of Thailand. Family's role in nurture the children. Bangkok. Phimluck, 2004: pp. 1-198. (in Thai)
- Phuphaibool R. Family: Basic social institute for child development. *Thailand J Health Promot Environ* 2542; 22(4):18-25.
- Baumrind D. The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *J Early Adolesc* 1991;11(1):56-95.
- Almran JI, Punamaki R. Relationship between gender, age, academic achievement, emotional intelligence, and coping styles in Bahraini adolescents. *Indiv Diff Res* 2008;6(1):104-119.
- Bissessar C. Gender, age differences and emotional intelligences: Implications for workforce development. (Accessed on Sep. 1, 2013, at <http://uwispace.sta.uwi.edu/dspace/handle/2139/8699>)
- Bar-On R. Bar-On Emotional Quotient Inventory Short (EQ-i: S): Technical Manual. Toronto. Multi-Health Systems, 2002. (Accessed on Sep. 1, 2013, at <http://uwispace.sta.uwi.edu/dspace/bitstream/handle/2139/8699/ABSTRACT-%20ROYTEC.pdf?sequence=1>)
- Polnok S, Longchupol C, Keawkingkeo S. Emotional intelligence and academic achievement of student nurses, Narasuan University. *J Nurs Educ* 2005;16(3):33-39. (in Thai)
- Chotiwachira B. Emotional quotient of fourth-year students in producing five year teacher program according to bachelor's degree 5 year curriculum of 4 educational institutions. *J Behav Sci Develop* 2009;1(1):145-161.
- Institute for Research Development, SukhothaiThammathirat Open University. Research report: A study and development of family's security promotion patterns. 2010. (in Thai)
- Harthasak M. A study of factors influencing emotional intelligence of students in higher education intuition in Bangkok. *BU Acad Rev* 2003;2(1):53-63.
- Lai Wong P. The main factors affecting the emotional intelligence of the students indicated that the Office of Educational Service Area 4, Area 1, Muang, Mahasarakham. M.Ed. (Counseling Psychology) Independent Study. Mahasarakham. University of Mahasarakham, 2003. (in Thai)
- Luecha Y. Nursing research. 7th ed. Bangkok. Mahidol University, 2000. (in Thai)
- Kititussaranee S, Sontirat S, Surinya T. The relationship between parenting styles and depression of the fourth level students. *Rama Nurs J* 2009;15(1):36-47. (in Thai)
- Thongsrisomboon L. Selected factors related to senior high school students' high task and high maintenance leadership style. M.A. (Developmental Psychology). Bangkok. Chulalongkorn University, 2004. (in Thai)
- Polit D, Beck CT. Nursing research: Principle and methods. 7th ed. Philadelphia. Lippincott William & Wilkins, 2004.
- Pothong P, Pumphong S, Kachart S. Stress, Adaptation, and Emotional Intelligence among the First Year Nursing Students, Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi. *J Phrapokklao Nurs Coll* 2011;22(2):1-14. (in Thai)
- Meesomsarn K. A comparison of emotional intelligence of pubescent children with different parenting styles as perceived by themselves. M.A. (Developmental Psychology). Bangkok. Chulalongkorn University, 2001. (in Thai)
- Goalman D. Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ. New York. Bantam Books, 1998.
- Chathip J. Factors influencing on EQ of Bachelor degree students, Chiangmai University. M.Sc. (Statistics), 2002. (in Thai)
- Songmuang S. Moral behaviors of senior high school students attending schools under the department of general education in Roi Et province. M.Ed. (Educational Psychology), 2002. (in Thai)
- Kanaynork S. The relationship among family nurturing, self esteem, and leadership of public university students in Bangkok metropolis. *Kasetsart Univ Soc Sci* 2008;29(1):42-55. (in Thai)

Editorial note

Manuscript received in original form on March 15, 2014;
accepted in final form on December 13, 2014